

Søren Kolstrup (EL):

Jeg må indledningsvis sige, at Enhedslisten ikke hører til de partier herinde, som er mest begejstrede for redegørelsen. Og i vore mørke stunder – og jeg siger udtrykkeligt, at det er i vore mørke stunder – kan vi se den som et udtryk for en minister, der ønsker mere styring af forskningen.

Det siges i den, at forskningen skal være fremadrettet, men vi finder, at der er alt for mange virksomhedsøkonomiske og managementagtige elementer i tankegangen.

Tilsyneladende er vi jo herinde enige om at fastholde det ideale, at den frie og ustyrede grundforskning bør være rettesnoren. Men når det så er sagt, ved vi jo også godt, at det afgørende er, hvilke midler man rent faktisk tager i anvendelse til at indfri dette smukke mål.

Ministeren vil styre og effektivisere forskningen. Vi har hørt om en ansættelsesbekendtgørelse, om udviklingskontrakter og om en patentlov. Og lad mig straks sige, at ingen af de tre elementer er Enhedslistens kop te.

Derefter tales der om et videnssystem og om en sammensmeltning af sektorforskning, erhvervsforskning og universitetsforskning. Og jeg er meget enig i det, den radikale ordfører sagde om, at det er meget vigtigt, at hele det afsnit med disse ord i hvert fald ikke kommer til blive forstået på sådan en måde, at det bliver til et angreb på pluralismen.

Dernæst kommer vi til hele spørgsmålet om udviklingskontrakter. Og lad mig straks sige, at vi synes, udviklingskontrakter grundlæggende er en skidt idé, for forestillingen om at sætte forskning og undervisning på kontrakt kan indebære et overgreb på det interne demokrati.

Dertil kan man sige, at det rent faktisk afhænger af, hvordan udviklingskontrakterne gennemføres, så lad mig forholde mig lidt nærmere til dem: Hvis det virkelig skulle komme dertil, at man insisterer på udviklingskontrakter og vi får noget lovgivning på området, bør det selvfølgelig være gensidige overenskomster, altså med forpligtelse for begge parter. Det var også det, fru Elisabeth Arnold var inde på.

I det udkast, der ligger her, er det svært at se, hvad ministeriet egentlig er forpligtet til, og derfor kunne jeg godt tænke mig, at ministeren grundigt redegjorde for, hvad ministeren og ministeriet opfatter som deres forpligtelse i denne sag. For det er vel ikke korrekt tolket, at der kun skal være tale om pisk?

Udkastet til udviklingskontrakter synes jeg også fremstår som utrolig overlæst uden en klar strategisk linje. Man kan jo putte alverden ind i dem, og derfor synes jeg, det er vigtigt for den gruppe, der absolut vil have dem, at vove et øje og spørge, hvad det er for nogle ting, man har som udspil. F.eks. har vi jo haft en debat herinde om, at selv sådan noget som udtagning af patenter kunne tænkes at blive proppet ind i udviklingskontrakter, og hvis det er tilfældet, skal jeg garantere for, at Enhedslisten vil optræde som arg modstander af noget sådant.

Videre i redegørelsen nævnes det nye trylleord benchmarking. Det bliver måske omtalt mere indirekte, end som det her er udtrykt, men meningen er i hvert fald, at der lægges op til, at man skal sammenligne sig og lære at blive bedre. Men er det best practise, der skal måles, eller bliver resultatet standardisering på tværs af landegrænser? Det er det springende punkt.

Udviklingskontrakter kan meget let risikere at komme til at styre universiteterne mod meget konkrete mål og især i en situation, hvor vi har oplevet, at demokratiet bliver udhulet, at lederne får mere og mere magt i forbindelse med evalueringer, i forbindelse – muligvis – med udviklingskontrakter.

Lov om opfindelser: Vi har tidligere i denne forsamling diskuteret forskningsministerens idé om at tvinge forskerne til at fokusere på at udtage patenter. Vi synes, det er glimrende, at man anvender forskning så meget som vel muligt, men vi er meget bekymrede over den kommercialisering, som patentloven lægger op til.

Jeg synes, det er ønskeligt, om ministeren kunne foretage en præcisering i hvert fald på fire punkter. Jeg vil godt have, om ministeren kan præcisere, hvorvidt udviklingskontrakterne skal bruges som et redskab til belønning. Det var det ene.

Det andet er så spørgsmålet om det lovgivningsmæssige grundlag for forskningspolitikken. Hvor meget forestiller ministeren sig, der skal proppes ind i universitetsloven, og hvor meget skal gennemføres fra forskningsministerens kontor?

Det tredje, jeg gerne vil spørge om, er, hvad det er for overvejelser, ministeren har omkring demokratiets udvikling, hvad det er for overvejelser, ministeren har omkring de kollegiale organers indflydelse og studenterindflydelsen.

Og endelig synes jeg, der er et fjerde punkt. Det er meget interessant, at der i teksten tales om, at de tekniske uddannelser og de naturvi-